

weldoorvoede ossen bewerkt wordt.

„Maar ook hier is de room er al lang af,” verzekerde mij een jonge boer, die ik bij zijn ossen kieke.

De akkers, vette, donkerroode klei, loopen allen op, vaak heel steil.

We gaan hier langs de rand van het Wesergebergte dat met zijn hooge koppen steeds links van ons blijft, en prachtige inkijkjes biedt in de diepe valleien, tusschen twee ruggen.

De dorpen en stadjes liggen hier talrijk verspreid, als een hoopje roode daken bij elkaar, meestal aan den voet van de helling.

Afen toe wordt het bouwland onderbroken door groote kalizoutmijnen.

Bergen hoog, als wedijverend met het Wesergebergte, liggen duizenden tonnen hier op koopers te wachten, om

over het Mittellandkanaal, tusschen Weser en Eems, verscheept te worden.

Door Minden en Osnabrück heen, als de uitloopers van het Teutoburgerwoud die van het Wesergebergte vervangen, komen de bruinkoolmijnen. De bodem wordt hier weer schraler.

Kleine boertjes halen zelf hun wintervoorraad grove brandstof af aan de mijn, met hun, nu weer door armoedelijke koebeesten getrokken, karretjes.

De fabriekssteden Rheine en Gronau komen voor.

De Hollandsche grens nadert.

Hollandsche auto's komen ons tegemoet, bijna talrijker dan de IX^{en} en de IY's.

De douaneposten bij Glanerbrug.

We zijn weer op Hollandsch grondgebied.

De ontslagen gevangene

Hij voelt zich door de schande nameloos bevlakt
en gaat alleen zijn lange lijdensgang.
Hij doodt zijn lusten. Iedere nieuwe plicht verwekt
een immer feller dadendrang.

Hij bouwt koortsachtig aan zijn levenshuis
en bukt voor ieder wreed bevel.
Hij ziet zijn Golgotha, en sleept zijn kruis:
achter dezen dood lokt eerherstel.

Maar ouder wordend merkt hij eigen schamelheid
en schrikt: „Ik ben door laffe trotsch misleid.
Geen daden kunnen vrijheid geven

als zij van schaamte harde zonen zijn.”
Toen werd de overgave medicijn,
en zingend nam hij afscheid van dit leven.

KOOS VAN DOORNE